

FINANCIËLE VERSLAGGEVING ONGEGEGENDE OMGEVING

Hoe zou de financiële verslaggeving van ondernemingen eruit zien als er geen verslaggevingsregels waren? Om inzicht te krijgen in deze vraag is onderzoek gedaan naar de financiële verslaggeving van limited liability companies in België van vòòr de Eerste Wereldoorlog. Ondernemingen waren toen wel verplicht de jaarrekening openbaar te maken, maar voor de inhoud van de jaarrekening bestonden nauwelijks regels. De aandelenmarkten in België waren echter wel booming. Hoewel de jaarrekeningen toen veel minder informatie bevatten dan nu, waren er grote verschillen tussen ondernemingen. De kwaliteit van de financiële verslaggeving hangt vooral samen met bankrelaties, obligatiefinanciering en aandelenrendementen. Dividenden waren een substituuut voor transparantie van het resultaat.

Wouter van Overfelt, Marc Deloof, Ann Vanstraelen, Determinants of Corporate Financial Disclosure in an Unregulated Environment: Evidence from the early 20th Century, European Accounting Review, number 1, 2010, pages 7-34

BELANG NIET-FINANCIËLE RAPPORTEN VOOR WERKNEMERS

Niet-financiële rapporten, zoals duurzaamheidsverslagen, maatschappelijke verslagen en ethische rapporten, worden geacht belangrijk te zijn bij het afleggen van verantwoording aan een brede groep stakeholders. Er is echter weinig onderzoek verricht naar de vraag of de stakeholders hun beslissingen ook baseren op deze niet-financiële rapporten. Een onderzoek in Denemarken is gericht op het gebruik van niet-financiële rapporten door werknemers, die in Denemarken een belangrijke stakeholders-groep vormen. Uit het onderzoek blijkt dat de formele rapporten een geringe bijdragen leveren aan de oordeels- en besluitvorming van werknemers.

Thomas Riise Johansen, Employees, Non-financial Reports and Institutional Arrangements: A Study of Accounts in the Workplace, European Accounting Review, number 1, 2010, pages 97-130

BIG AUDITORS EN KWALITEIT JAARREKENING

Uit Spaans onderzoek tussen 1998 en 2005 blijkt dat in het algemeen de kwaliteit van de jaarrekening die is gecontroleerd door de big auditors (in 1998 big six, in 2005 big four) hoger is dan de kwaliteit van door kleinere organisaties gecontroleerde jaarrekeningen. Dit geldt echter niet of in mindere mate indien het risico van aansprakelijkheid en reputatieverlies hoog is: in dat geval zijn big auditors te conservatief, hetgeen afbreuk doet aan de kwaliteit van de jaarrekening.

Manuel Cano-Rodriguez, Big Auditors, Private Firms and Accounting Conservatism: Spanish Evidence, European Accounting Review, number 1, 2010, pages 131-159

ASSURANCE IN MAATSCHAPPELIJK VERKEER

De begrippen 'assurance' en 'assurance-opdracht' vloeien niet voort uit een maatschappelijk geuite behoefte, en kunnen voor gebruikers van accountantsproducten beslist niet duidelijk zijn. Het 'Stramien voor assurance-opdrachten' is onbruikbaar voor het onderscheid tussen assurance- en andere opdrachten. De thans geldende definitie van 'assurance-opdracht' is onjuist, terwijl de vermeende noodzaak voor de wijziging in 2003 inmiddels is achterhaald. De gehele classificatie van opdrachten is op zijn minst verwarrend, en maatschappelijk overbodig. Naar aanleiding van dit artikel van Hans Blokdijs zijn drie reacties opgenomen.

Hans Blokdijs, De betekenis van 'assurance' in het maatschappelijk verkeer, MAB, september 2010. Reacties van Roger Dassen, Hans Gortemaker en Leon van den Nieuwenhuijzen. Naschrift van Hans Blokdijs

EVALUEREN INTERNE BEHEERSOMGEVING

De effectiviteit van de werking van de interne beheersingsomgeving is een belangrijke factor voor het al of niet verstrekken van betrouwbare informatie. De auteurs verkennen het beschikbare instrumentarium voor een goede evaluatie van zowel opzet als werking van de interne beheersomgeving op basis van een synthese van het gedachtegoed van COSO en Simons. De evaluatie is in de praktijk complex en vergt de nodige professionele oordeelsvorming. Het geschetste model helpt om te komen tot een zorgvuldige evaluatie. Verdergaande ontwikkeling van het model kan bijdragen frauduleuze financiële rapportages in de toekomst te voorkomen.

Oscar van Leeuwen en Philip Wallage, Het evalueren van de interne beheersomgeving, MAB, september 2010

MANAGEMENT CONTROL PARTNERSCHAPPEN

Door het tijdsverloop van twee partnerschappen van een productieonderneming op de voet te volgen, laten de auteurs zien of en hoe veranderingen in de management control en ook hoe de werking van bepaalde aspecten van de management control gevolgen kan hebben voor de kenmerken van een partnerschap. De beide casestudies tonen bepaalde verbanden tussen de kenmerken van een partnerschap en management control-aspecten. Te veel vertrouwen in het goede verloop van een partnerschap is misplaatst. Voortdurende alertheid in de vorm van behavioraal en output controls is daarom vereist.

Hans Velthuis, Jan van Helden en Pieter Kamminga, Management control van partnerschappen in een dynamische context, MAB, september 2010

Wat gebeurt er aan het front van wetenschap en onderzoek? Een maandelijks selectie van lezenswaardige publicaties uit binnen- en buitenland.

GESPOT